

ONLINE PEDAGÓGUS SZAKMAI KÖZÖSSÉGEK ELEMZÉSE

T-9

Aknai Dóra Orsolya, Fehér Péter

IKT MasterMinds Kutatócsoport

Kulcsszavak: közösségi háló; pedagógus szakmai csoportok; Facebook

A pedagógusok folyamatos, professzionális szakmai (ön)fejlesztése alapvető követelménynek számít a XXI. században. Ennek lehetséges színterei a közösségi oldalakon működő, a pedagógusok körében is egyre népszerűbb szakmai csoportok. Számos publikáció foglalkozik az online közösségek mintázataival, természetével (Barabási, 2003, 2016; Dessewffy & Láng, 2015; Fejes, 2007; Molnár, 2009, 2013), a közösségi oldalakon működő pedagóguscsoportok szakmai tevékenységével (Frank, Lo & Sun, 2014; Zakupszki, 2012). Kutatásunk során arra kerestünk választ, hogy ezeknek a csoportoknak milyen kvantitatív és kvalitatív jellemzőik vannak, milyen szerepet töltenek be a pedagógusok szakmai együttműködésében, történik-e valós kollaboratív tudásépítés az online térben. A kutatást több szakaszban, különböző kutatás-módszertani eljárásokkal végeztük. A kutatás első szakaszában a hálózat szerkezetének és néhány jellemzőjének szoftveres, statisztikai elemzését végeztük el. Az adatok vizualizációját a Gephi programmal hoztuk létre. A második szakaszban online kérdőíves felmérést végeztünk: a résztvevők (N=313) Facebookon végzett szakmai aktivitását vizsgáltuk a személyes attitűdök és vélemények alapján (14 kérdés). Az adatok feldolgozását és elemzését az SPSS, a MiniTab és az R statisztikai szoftverek segítségével végeztük. A kutatás harmadik szakaszában interjúkat készítettünk 20 pedagógussal, akik a szakmai csoportokban különböző szerepmintáknak felelnek meg: a csoport létrehozója, adminisztrátor, aktív közreműködő, illetve kevésbé aktív csoporttagok. Az interjúk célja az volt, hogy alaposabb, mélyebb ismereteket kapjunk a személyes választásokról, a tevékenységekről, az egyéni motivációról, illetve a személyes haszonról. Kíváncsiak voltunk, milyen témák foglalkoztatják a tagokat, ennek kapcsán beszélhetünk-e tudásépítésről. Kutatásunk legfontosabb megállapításai a következők: (1) A csoport tevékenységét meghatározó tagok (magas fokszámú csomópontok) száma 5–20% közötti (a csoportok létszámának növekedésével az érték csökken). (2) A csoportok működésében a „leskelődő” tagok a közös tudásépítésben nem vesznek részt (szerepük további vizsgálatot igényel). (3) A csoportokban a legaktívabb tevékenységet a 40 év fölöttiek mutatják, a fiatalabb korosztály kevésbé látványosan vesz részt a kommunikációban. (4) Az egyes szereplők aktivitásának lehetséges akadályai között kiemelten fontos tényezők: az időhiány és a csoportokban zajló kommunikáció stílusa és hangneme. Előadásunkban a pedagógusi szakmai csoportok működésének egyes aspektusait mutatjuk be a kérdőíves kutatás legfontosabb megállapításai és az interjúk elemzése alapján. Eredményeink hozzájárulhatnak a hasonló csoportok működésének jobb megértéséhez, hatékonyságának javításához.